

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Загальноуніверситетська кафедра світової літератури та культури
імені проф. О. Мішукова

 “ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
Ніна ІЛЬІНСЬКА
“ 29” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зарубіжна література

Спеціальність

014. Середня освіта (українська мова та література)

Факультет української філології та журналістики

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з зарубіжної літератури для студентів спеціальності:

014. Середня освіта (українська мова і література)

Розробник: Висоцький Андрій Анатолійович – доцент
загальноуніверситетської кафедри світової літератури та
культури імені проф. О. Мішукова

Робочу програму схвалено на засіданні загальноуніверситетської кафедри
світової літератури та культури імені проф. О. Мішукова

Протокол № 1 від "29" серпня 2019 року
Завідувач кафедри (Ніна ІЛЬІНСЬКА)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна форма навчання – 3	Галузь знань: 01. Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність: 014 Середня освіта (українська мова і література).	Рік підготовки	
2-й			
Семестр			
3-й			
4-й			
Змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		8 год.	
16 год.			
Семінарські			
8 год.			
16 год.			
Самостійна робота			
14 год.			
28 год.			
Загальна кількість годин: денна форма навчання – 90		Вид контролю:	
	зал./диф.зал.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 1	Лекції		
	8 год.		
	16 год.		
	Семінарські		
	8 год.		
	16 год.		
	Самостійна робота		
	14 год.		
	28 год.		
	Вид контролю:		
	зал./диф.зал.		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 53% / 47%.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Зарубіжна література» є формування літературознавчих компетенцій, ознайомлення з кращими творами світової літератури періоду, вивчення процесів та тенденцій у літературній творчості провідних митців з урахуванням їх індивідуальних та національних особливостей.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Зарубіжна література» є:

методичні: визначити хронологічні та значеннєві межі поняття «зарубіжна література», опанувати центральні категорії історії літератури; познайомити з методами аналізу творів, що належать до різних напрямів та течій; дослідити зміни у жанровій системі та структурі художніх;

пізнавальні: познайомити студентів з роботами науковців з питань теоретичної рефлексії історико-літературного процесу, творчістю видатних письменників та їх програмними творами у історичному контексті світової та національної культури, новими підходами до інтерпретації художніх текстів;

практичні: сформувати навички аналізу творів модерністського, авангардистського та традиційного спрямування; формувати читацький інтерес до зарубіжної літератури та потребу самостійно долучатися до нових методологічних та художніх явищ; удосконалювати вміння виявляти типологічно близькі явища, визначати особливості творчого методу письменника, виявляти специфіку твору у національному та світовому культурно-естетичному контексті.

Загальні компетентності (ЗК)

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності (ФК)

Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

Програмні результати навчання (ПРН)

Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.

Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства. Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

Навчається впродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності набуто під час навчання кваліфікацію.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Героїчний епос Західної Європи. Кельтський (ірландський) епос, його основні цикли, проблематика та художня своєрідність ірландських саг. Ісландські саги та поезія скальдів. «Старша» й «Молодша Едда». «Беовульф» – пізній приклад архаїчного епосу. Героїчний епос Франції «Пісня про Роланда»: типологічні жанрові риси та національна своєрідність. Іспанський героїчний епос «Пісня про Сіда», його національні особливості. Історична дійсність та епічна правда у поемі. Німецький героїчний епос «Пісня про Нібелунгів»: епічна архаїка та риси феодално-рицарської ідеології. Моральні проблеми і характер їх вирішення.

«Божественна комедія» Данте як духовний синтез культур. Данте – «останній поет Середніх віків і перший поет Нового часу». Відтворення «солодкого нового стилю» в «Новому житті» Данте, поєднання поезії та прози, особливості поетики. Історія створення «Божественної комедії», традиції епосу в творі. Жанрова і композиційна своєрідність поеми. Данте як діюча особа «Комедії». Всесвітня значущість поеми як філософсько-художнього синтезу літератури Середньовіччя та першого твору гуманістичної культури Відродження.

Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра. Культурно-історична ситуація в Англії XV - XVI ст. Періодизація англійського Відродження. «Кентерберійські оповідання» Дж. Чосера. «Утопія» Т. Мора – один з перших утопічних романів. К. Марло – творець англійської трагедії («Трагічна історія доктора Фауста»). В. Шекспір. Життя та етапи творчості. Шекспірівське питання. Сонети Шекспіра: головні образи та мотиви, циклізація, особливості зображення світу інтимних почуттів ліричного героя. Історичні хроніки як спроба створення національної епопеї. Жанрова та композиційна своєрідність комедій, засоби комічного. Криза гуманізму в трагедіях та пізніх драмах. Художній метод В. Шекспіра. Особливості шекспірівського реалізму. В. Шекспір і традиції народного театру. Мова В. Шекспіра. Світове значення творчості В. Шекспіра.

«Фауст» Й.-В. Гете як підсумок просвітницької думки XVIII ст. та провісник проблематики XIX ст. Суспільно-політична ситуація в Німеччині XVIII ст. «Буря й натиск». Впливи на діячів «бурі й натиску» з боку англійської та французької літератури XVIII ст. Штюрмери й класицизм. «Страждання юного Вертера» Гете й німецький сентименталізм. Програма «веймарського класицизму». Рух «бурі й натиску» й творчість

Шіллера. Творча історія “Фауста” Гете. Джерела сюжетної канви й сюжетно-композиційні особливості твору. Шлях шукань Фауста. Мефістофель і діалектика пізнання. Фауст і Маргарита. Фауст і Мефістофель у філософській символіці твору. Проблема жанрової своєрідності “Фауста”.

Основні тенденції розвитку зарубіжної літератури кінця XIX – XX століття. Реалізм і натуралізм. Позитивізм як загальна філософська основа двох літературно-естетичних напрямів. Особливості розвитку реалізму на межі XIX – XX віків, його оновлення, взаємовплив модернізму і реалізму, продовження “життя” роману, актуалізація “малих” жанрів, зокрема новелістики (Т.Манн, І.Бунін, Дж.Голсуорсі, А.Купрін, Гі де Мопассан). Основні представники реалізму в інонаціональних літературах. Діяльність Е.Золя – засновника теорії натуралізму, її основні положення (сцієнтизм, біологічна і соціальна детермінованість, документалізм, об’єктивізація оповіді), жанри (“експериментальний роман”, фізіологічні етюди, фізіологічні нариси). Типологічні зв’язки реалізму і натуралізму.

Трансформація принципів “нової драми” у творчості Б.Шоу. Філософські й естетичні погляди письменника (“Сутність ібсенізму”). Національна компонента його драматургії: кризи вікторіанства як системи духовних та естетичних цінностей, антивікторіанський парадокс. Основні цикли п’єс (“Неприємні п’єси”, “Приємні п’єси”, “П’єси для пуритан”), їх проблематика і жанрові особливості. Проблема героя, його типи. Естетичні принципи соціально-аналітичної “драми-дискусії”. “Дім, де розбиваються серця” – вірєць інтелектуальної драми-дискусії.

Неоромантизм. Виникнення і сутність неороантизму. Творчість Дж. Лондона. Еволюція романтизму. Романтизм і романтика. Виникнення і розвиток неоромантизму. Новий романтичний герой. Загальна характеристика творчості Джека Лондона. “Північні оповідання” Дж.Лондона. Тематика, специфічний герой. Своєрідність творчого методу Дж.Лондона. Сила і духовна слабкість людини в розумінні Дж.Лондона. Проблема методу у творчості Джека Лондона. Роман «Мартін Іден»: проблематика, образ Мартина Ідена.

Імпресіонізм як стильова компонента реалістичних і модерністських течій на межі віків, його відбиття у прозі К.Гамсуна. Рання творчість письменника. “Новий психологізм” у романі “Голод”: концепція особистості, типологічні паралелі з романами Ф.Достоевського. “Пан”: проблема відношення “природної людини” і світу “цивілізації”. Основні образи твору. Сутність протиставлення жіночих постатей і їх кохання до Глана. Міфопоетична основа твору, авторська символіка, підтекст. Функція поетичного світу природи в сюжетно-композиційній структурі твору. Проблема творчого методу К.Гамсуна. Поєднання натуралістичних, імпресіоністичних і неоромантичних елементів. Типологічна єдність роману “Пан” з повістю М.Коцюбинського “Тіні забутих предків”.

Модерністська проза Ф.Кафки. Метафоричний характер романів «Процес», «Замок». Проблема відчуження у новелі «Перевтілення».

Модерністська проза Ф. Кафки. Експресіонізм як художньо-естетичне явище 10-20-х років ХХ століття. Вплив експресіонізму на творчий метод Кафки. Своєрідність світосприйняття Ф. Кафки. Проблема відчуження у новелі “Перевтілення”. Фантастичні та побутові елементи у творах письменника. Метафоричний характер романів “Процес”, “Замок”. Особливості композиції творів – відсутність традиційних сюжетних компонентів, побудова на основі принципу “маячного сну” та ін. Жанрові трансформації й філософський характер притч “Пасажири залізниці”, “Дерева”, “Шуліка” та ін. Поняття параболі.

Тема «втраченої генерації» як відображення подій Першої світової війни. Типологічна схожість романів Е. Гемінгвея і Е.М. Ремарка.

Література втраченої генерації. Історико-культурні витоки та художня специфіка літератури «втраченої генерації». Тема «втраченої генерації» в світовій літературі. Особливості ремарківського героя «втраченого покоління» (за романами «На Західному фронті без змін» «Три товариша», «Повернення». Людина і війна у ранніх романах Е. Гемінгвея («Фієста», «Прощавай, зброє!»). Трагедія митця-маргінала у романі Р. Олдінгтона «Смерть героя». «Джазова» природа оповіді. Трагедія молоді генерації у творах Фіцджеральда («Оповідання джазової доби»).

Проблема співвідношення модернізму і реалізму в літературному творі. Міфопоетика роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита»

Міфопоетична тенденція. Модифікація реалізму під впливом нереалістичних течій і шкіл. Творчість М. Булгакова. Проблема “митець і влада” у долі та творчості письменника. Жанрова палітра письменника. Сатиричні повісті та оповідання “Собаке серце”, “Фатальні яйця”. Історія створення та публікації роману “Майстер і Маргарита”. Проблема жанру. Структурні та сюжетно-композиційні особливості твору. Тематика та проблематика роману. Трансформація євангельських образів та сюжетів. Міфопоетичні риси інфернальних образів (Воланд та його супутники). Сатирична лінія твору, його художня своєрідність та стилістична досконалість.

Літературний процес другої половини ХХ століття. Межі «сучасності». Значеннєві домінанти сучасної культури. Характер спадковості «модернізм – постмодернізм». Пошуки «попередників». Уроки модерністів (Кафка, Пруст, Джойс) та їх корекція. Досвід «інтелектуального роману». «Центр і периферія» у культурі: маргінальність як фактор розвитку літератури ХХ століття. Розмаїття реалізму ХХ століття. Постмодернізм: основні категорії, місце в історії літератури ХХ століття. Постмодернізм і концепція “постсучасності”. Межі поняття “література” в постмодернізмі

Масова література і сучасний літературний процес. Роман П. Зюскінда «Запахи. Історія одного вбивці». Схрещення елементів класичної та масової літератури. Парфуми як гротесково-іронічна метафора мистецтва. Пародіювання модерністських кліше, “великих нарративів”. Образ маргінала-творця як пародійний модус романтико-модерністської концепції генія. Проблема досконалості, сумісності “генія і злодіяння”.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Зарубіжна література»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лек.	сем.	с. р.		лек.	сем	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Література доби Середньовіччя -- XVIII ст.								
<i>Тема 1. Героїчний епос Західної Європи</i>	6	2	2	2				
<i>Тема 2. «Божественна комедія» Данте як духовний синтез культур</i>	8	2	2	4				
<i>Тема 3 Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра.</i>	8	2	2	4				
<i>Тема 4. «Фауст» Й.-В. Гете як підсумок просвітницької думки XVIII ст. та провісник проблематики XIX ст.</i>	8	2	2	4				
Разом за змістовим модулем 1	30	8	8	14				
Змістовий модуль 2. Літературний процес перехідної доби кінця XIX – початку XX століття: тенденції розвитку								
<i>Тема 1. Основні тенденції розвитку зарубіжної літератури кінця XIX – XX століття.</i>	6	2		4				
<i>Тема 2. Трансформація принципів “нової драми” у творчості Б.Шоу.</i>	6	2	2	2				
<i>Тема 3. Неоромантизм.</i>	6	2	2	2				
<i>Тема 4 Імпресіонізм</i>	6	2		4				
<i>Тема 5. Модерністська проза Ф.Кафки</i>	6	2	2	2				
Разом за змістовим модулем 2	30	10	6	14				
Змістовий модуль 3. Література XX століття: оновлення жанрів художньої прози, нова авторська суб'єктивність								
<i>Тема 1. Тема «втраченої генерації» як відображення подій Першої світової війни</i>	8	2	2	4				
<i>Тема 2. Проблема співвідношення модернізму і реалізму в літературному творі.</i>	8	2	2	4				

Тема 3. Літературний процес другої половини ХХ століття.	6	2	2	2				
Тема 4. Масова література і сучасний літературний процес.	8		4	4				
Разом за змістовим модулем 3	30	6	10	14				
Усього годин	90	24	24	42				

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Література доби Середньовіччя – ХVІІІ ст..

Лекційний модуль:

1. Героїчний епос Західної Європи (2 год.).
2. «Божественна комедія» Данте як духовний синтез культур (2 год.).
3. Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра (2 год.).
4. «Фауст» Й.-В. Гете як підсумок просвітницької думки ХVІІІ ст. та провісник проблематики ХІХ ст. (2 год.).

Семінарський модуль:

1. «Пісня про Роланда» - пам'ятка французького героїчного епосу (2 год.).
2. «Божественна комедія» Данте Аліг'єрі як філософсько-художній синтез культури доби Середньовіччя та втілення нових гуманістичних ідей (2 год.).
3. Трагедія В. Шекспіра «Гамлет» (2 год.).
4. «Фауст» Й.-В. Гете як підсумок розвитку просвітницької думки ХVІІІ ст. та провісник проблематики ХІХ ст. (2 год.).

Модуль самостійної роботи:

1. Прочитати запропоновані тексти.
2. Вивчити напам'ять:
В. Шекспір *Сонет 130*
В. Шекспір *Монолог Гамлета*
3. Вивчити напам'ять уривок з «Фауста» Й.-В. Гете.

Змістовий модуль 2. Літературний процес перехідної доби кінця ХІХ – початку ХХ століття: тенденції розвитку

Лекційний модуль

1. Вступ. Основні тенденції розвитку зарубіжної літератури перехідної доби кінця ХІХ – початку ХХ століття. Загальна характеристика (2 год.).
2. Трансформація принципів “нової драми” в творчості Б.Шоу (2 год.).
3. Неоромантизм. Творчість Дж. Лондона (2 год.).

4. Імпресіонізм як стильова компонента реалістичних і модерністських течій на межі віків, його відбиття у прозі К.Гамсуна (2 год.).
5. Модерністська проза Ф.Кафки (2 год.)

Семінарський модуль

1. Трансформація принципів “нової драми” в творчості Б.Шоу (2 год.).
2. Проблема методу у творчості Дж. Лондона (2 год.).
3. Трагічне відчуження людини у творчості Ф. Кафки (2 год.)

Модуль самостійної роботи

1. Прочитати художні тексти.
2. Скласти конспекти семінарських занять та самостійної роботи.
3. Підготувати тему: «Загальна характеристика літературного процесу ХХ століття».

Змістовий модуль 3.

Література ХХ століття: оновлення жанрів художньої прози, нова авторська суб'єктивність

Лекційний модуль

1. Тема «втраченої генерації» як відображення подій Першої світової війни (2 год.)
2. Проблема співвідношення модернізму і реалізму в літературному творі (2 год.).
3. Літературний процес другої половини ХХ століття (2 год.)

Семінарський модуль

1. Типологічна схожість романів Е. Гемінгвея і Е.М. Ремарка (2 год.)
2. Міфопоетика роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита» (2 год.)
3. Постмодернізм: основні категорії, місце в історії літератури ХХ століття. (2 год.)
4. Масова література і сучасний літературний процес. Роман П. Зюскінда «Запахи» (4 год.)

Модуль самостійної роботи

1. Прочитати запропоновані художні тексти
2. Скласти конспекти семінарських занять та самостійної роботи
3. Підготувати доклади на теми:
 - ✓ Переосмислення фігури автора в літературному процесі другої половини ХХ ст.
 - ✓ «Подвійне «кодування» тексту, іронія і пародія в сучасній літературі.
 - ✓ Інтертекстуальність як спосіб існування культури.
 - ✓ Елітарна і масова література в сучасному літературному процесі.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього журналіста з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод тощо).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, і тестовому контролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Залік

Оцінка «зараховано 90 - 100 балів, А» ставиться, якщо студент показує всебічне, систематичне, глибоке знання програмного матеріалу; вміє вільно логічно, аргументовано, чітко й стисло давати відповіді на запитання білету й додаткові питання; проявляє творчі здібності в розумінні, викладі й використанні програмного матеріалу; вільно застосовує теоретико-літературні знання для аналізу художніх текстів; засвоїв основну навчальну літературу та ознайомлений з додатковою літературою, рекомендованою програмою.

Оцінка «зараховано 82 - 89 балів, В» ставиться, якщо студент показує повні, систематичні знання програмного матеріалу; чітко й стисло дає відповіді на запитання білету; проявляє навички аналізу у викладі й використанні програмного матеріалу; вільно застосовує теоретико-літературні знання для аналізу художніх текстів; засвоїв основну навчальну літературу та ознайомлений з додатковою літературою, рекомендованою програмою.

Оцінка «зараховано 74 - 81 бал, С» ставиться, якщо студент показує недостатньо повні, але систематичні знання програмного матеріалу; не чітко дає відповіді на запитання білету; проявляє навички аналізу у викладі й використанні програмного матеріалу; не досить вільно застосовує теоретико-літературні знання; допускає незначні погрішності в аналізі фактів, явищ, процесів; засвоїв основну навчальну літературу та ознайомлений з додатковою літературою, рекомендованою програмою.

Оцінка «зараховано 64 - 73 бали, D» ставиться, якщо студент показує недостатньо повні та систематичні знання програмного матеріалу; не чітко дає відповіді на запитання білету; не досить вільно застосовує теоретико-літературні знання; допускає незначні погрішності в аналізі фактів, явищ, процесів; засвоїв основну навчальну літературу; допускає незначні порушення логічної послідовності у викладі матеріалу.

Оцінка «зараховано 60 - 63 бали, E» ставиться, якщо студент показує не повні та поверхові знання програмного матеріалу; має труднощі під час відповіді на запитання білету; погано володіє теоретико-літературними знаннями; допускає значні погрішності у викладенні та характеристиці фактів, явищ, процесів; недостатньо засвоїв основну навчальну літературу; допускає значні порушення логічної послідовності у викладі матеріалу.

Оцінка «незараховано 1 - 59 бали, FX» ставиться, якщо студент показує слабкі знання програмного матеріалу; має труднощі під час відповіді на запитання білету; не володіє теоретико-літературними знаннями; допускає грубі помилки у викладенні та характеристиці фактів, явищ, процесів; не засвоїв основну навчальну літературу; відмовляється від відповіді

Аудиторна робота (семінарське заняття)

Доповідь

Оцінка «відмінно» (А) 90 – 100 балів ставиться, якщо студент повністю розкриває зміст питання, вільно володіє матеріалом, застосовує теоретико-літературні знання та свідомо вживає літературознавчі терміни, проявляє навички аналізу, показує знання художнього тексту, наводить приклади та цитати, використовує творчий підхід у відповідях на питання, що їх ставить викладач.

Оцінка «добре» (В) 82 – 89 балів ставиться, якщо студент повністю розкриває зміст питання, вільно володіє матеріалом, іноді вживає літературознавчі терміни, проявляє навички аналізу, показує знання художнього тексту, наводить приклади та цитати, але студенту бракує самостійного мислення та творчого підходу у відповідях на питання, що їх ставить викладач.

Оцінка «добре» (С) 74 – 81 бал ставиться, якщо студент недостатньо повно розкриває зміст питання, не досить вільно володіє матеріалом, використовує елементи аналізу, показує знання художнього тексту, наводить приклади та цитати, але не завжди може дати логічну і послідовну відповідь на питання викладача.

Оцінка «задовільно» (D) 64 – 73 балів ставиться, якщо студент недостатньо повно розкриває зміст питання, не досить вільно володіє матеріалом, нечітко орієнтується в художньому тексті, на силу наводить приклади та цитати, не завжди може дати логічну і послідовну відповідь на питання викладача.

Оцінка «задовільно» (E) 60 – 63 бали ставиться, якщо студент дає лише часткову відповідь на питання, показує погане знання теоретичного матеріалу, нечітко орієнтується в художньому тексті, на силу наводить приклади та цитати, не може дати логічну і послідовну відповідь на питання викладача.

Оцінка «незадовільно» (F) 1 – 59 балів ставиться, якщо студент не дає відповіді на питання, не знає теоретичного матеріалу, не орієнтується в художньому тексті, не може навести приклади та цитати, не відповідає на питання викладача або відмовляється від відповіді.

Самостійна робота

Конспект самостійно опрацьованого матеріалу

Оцінка «відмінно» (А) 90 – 100 балів ставиться, якщо зміст конспекту безпосередньо відповідає плану семінарського (самостійного) заняття, повністю розкриває тему та містить ґрунтовні відповіді на питання плану; при підготовці використовується декілька джерел, присутні посилання на теоретико-літературні джерела, концепції авторитетних дослідників, розкрито зміст нових літературознавчих термінів; проявлено навички аналізу, показано знання художнього тексту, наведено приклади та цитати, використано творчий підхід у відповідях на питання; систематизовано та логічно викладено матеріал.

Оцінка «добре» (В) 82 – 89 балів ставиться, якщо зміст конспекту безпосередньо відповідає плану семінарського (самостійного) заняття,

повністю розкриває тему та містить ґрунтовні відповіді на питання плану; при підготовці використовується декілька джерел, присутні посилання на теоретико-літературні джерела, розкрито зміст нових літературознавчих термінів; проявлено навички аналізу, показано знання художнього тексту, наведено приклади та цитати; недостатньо систематизовано та логічно викладено матеріал.

Оцінка «добре» (С) 74 – 81 бал ставиться, якщо зміст конспекту безпосередньо відповідає плану семінарського (самостійного) заняття, не повністю розкриває тему, містить не досить ґрунтовні відповіді на питання плану; при підготовці використовується декілька джерел, розкрито зміст нових літературознавчих термінів; використано елементи аналізу, показано знання художнього тексту, наведено приклади та цитати; викладення матеріалу недостатньо структуровано та логічно.

Оцінка «задовільно» (D) 64 – 73 балів ставиться, якщо зміст конспекту не зовсім відповідає плану семінарського (самостійного) заняття, не повністю розкриває тему, містить не досить ґрунтовні відповіді на питання плану; при підготовці використовується лише одне джерело, не розкрито зміст нових літературознавчих термінів; відсутні елементи аналізу, показано слабкі знання художнього тексту, немає прикладів та цитат; викладення матеріалу недостатньо структуровано та логічно.

Оцінка «задовільно» (E) 60 – 63 бали ставиться, якщо зміст конспекту не відповідає плану семінарського (самостійного) заняття, частково розкриває тему, містить поверхові відповіді на питання плану, відсутні відповіді на деякі питання; при підготовці використовується лише одне джерело; відсутні визначення нових літературознавчих термінів; відсутні елементи аналізу, не показано знання художнього тексту, немає прикладів та цитат; матеріал викладено нелогічно та непослідовно.

Оцінка «незадовільно» (F) 1 – 59 балів ставиться за умови відсутності конспекту або якщо зміст конспекту не відповідає плану семінарського (самостійного) заняття, не розкриває тему, містить поверхові відповіді на питання плану або не містить їх; при підготовці використовується лише одне джерело; відсутні визначення нових літературознавчих термінів; не показано знання художнього тексту, немає прикладів та цитат; матеріал викладено нелогічно та непослідовно.

Модульний контроль

Письмова контрольна робота

Оцінка «відмінно» (A) 90 – 100 балів ставиться, якщо студент дає чітку відповідь на питання, вільно володіє матеріалом, застосовує теоретико-літературні знання та свідомо вживає літературознавчі терміни, добре орієнтується в художньому тексті і дає відповідь на всі питання.

Оцінка «добре» (B) 82 – 89 балів ставиться, якщо студент дає чітку відповідь на питання, вільно володіє матеріалом, застосовує теоретико-літературні знання та свідомо вживає літературознавчі терміни, добре орієнтується в художньому тексті і дає відповідь на 85 – 90 % питань.

Оцінка «добре» (C) 74 – 81 бал ставиться, якщо студент дає не чітку відповідь на питання, не досить вільно володіє матеріалом, застосовує теоретико-літературні знання, добре орієнтується в художньому тексті і дає відповідь на 75 – 85 % питань.

Оцінка «задовільно» (D) 64 – 73 балів ставиться, якщо студент дає не чітку відповідь на питання, не вільно володіє матеріалом, частково застосовує теоретико-літературні знання, не дуже добре орієнтується в художньому тексті і дає відповідь на 65 – 75 % питань.

Оцінка «задовільно» (E) 60 – 63 бали ставиться, якщо студент не дає чітку відповідь на питання, погано володіє матеріалом, не застосовує теоретико-літературні знання, слабо орієнтується в художньому тексті і дає відповідь на 50 – 65 % питань.

Оцінка «незадовільно» (F) 1 – 59 балів ставиться, якщо студент не дає чітку відповідь на питання, погано володіє матеріалом, не застосовує теоретико-літературні знання, не орієнтується в художньому тексті і дає відповідь менш, ніж на 50 % питань.

Шкала для оцінки письмових тестів

«Відмінно (A)» – за наявності до 5 % помилкових тестів; «добре (B)» – за наявності до 10 % помилкових тестів; «добре (C)» – до 20 % помилкових тестів; «задовільно (D)» – до 35 % помилкових тестів; «задовільно (E)» – 50 % помилкових тестів; «незадовільно (F)» – більш 50 % помилкових тестів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алхімія слова живого: Французький роман 1945-2000. – К.: Промінь, 2005. – 383 с.
2. Американський модернізм: контекст, постаті. Післяпостмодерністський погляд // Американські літературні студії в Україні за ред. проф. Т.Н.Денисової. – К.: Факт, 2010. – 424 с.
3. Бондаренко Г. Ф. Літературознавчі перспекції: компаративістська генологія. – Житомир : Вид-во «Полісся», 2014. – 240 с.
4. Висоцька Н. та ін. Література західноєвропейського Середньовіччя: Навч. посіб. — Вінниця: Нова книга, 2004.
5. Давиденко Г., Акуленко В. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та доби Відродження.- Київ: Центр учбової літератури, 2007. - 248 с.
6. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гречаник Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 504 с.
7. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття : навч.посіб. – К. : Довіра, 2002. – 318 с.
8. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження. – К., 1994.
9. Ковбасенко Ю. Література середньовіччя. – К., 2014.
- 10.Козлик І. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: Навч. посіб. — Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. —344 с.
- 11.Кузьменко В.І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посібник. – К.: ВЦ Академія, 2010. – 496 с.
- 12.Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття. Навчальний посібник. – К.: Тов-во «Знання», 2002. – 214 с.
- 13.Никола М. История зарубежной литературы средних веков: Учебник для академического бакалавриата. — М.: Изд-во Юрайт, 2015. — 451 с.
- 14.Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. ф-ту «Референт-перекладач» / І. О. Помазан ; Нар. укр. акад. – Х. : Вид-во НУА, 2010. – 256 с.
- 15.Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. – Київ: Либідь, 2001. 488 с.
- 16.Шалагінов Б. Зарубіжна література. Від античності до початку ХІХ сторіччя. – К., 2007.
- 17.Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження: Підручник. — К.: Знання, 2011. — 476 с.

Додаткова література

1. Бондаренко Г. Ф. Структура художнього світу в новелі Томаса Манна «Смерть у Венеції» // Літературознавчі перспекції: компаративістська генологія. – Житомир: «Полісся», 2014. – С 35-44.
2. Борецький М. Доба європейського Відродження (Ренесанс). Ренесанс як духовний, світоглядний, культурний переворот // Тема. – 2002. – № 3. – С. 2 – 11.
3. Борецький М. Мігель де Сервантес Сааведра // Тема. – 2002. – № 3. – С. 51 – 72.
4. Босарчук Т. Мігель де Сервантес Сааведра // Все для вчителя. – 2008. – № 5. – С. 99 –102.
5. Брехтівський часопис (Brecht-Heft): статті, доповіді, есе: Збірн. наук. праць (філолог. науки): № 1 / Ред. колегія Бондарева О. Є., Білоус П. В., Волощук Є. В. та ін. – Житомир: Житомирський університет імені Івана Франка, 2011. – 180 с.
6. Бунина С.Н. Эрнест Хемингуэй. – Харьков: Изд-во “Ранок”, 2002. – 72 с.
7. Волощук Е. «Я стою между двух миров...»: Проблема искусства в жизни и творчестве Т. Манна // Вікно в світ. – 2001. – № 1. – С. 5-27.
8. Гольтер І. М. Поетика і символіка імен у романі Дж. Д. Селінджра “Над прірвою у житті” // Світова література на перехресті культур і цивілізацій : збірник наукових праць. – Вип. 3. – Симферополь : Кримський Архів, 2011. – С. 29–41.
9. Девдюк І. В. У світі без ілюзій. Романи Е. Хемінгуея «Прощавай, зброє» та А. Камю «Сторонній» і «Чума» крізь призму екзистенціальних вимірів // Зарубіжна література в школах України. – 2006. – № 3 – С. 6-9.
10. Денисова Т.Н. Нонконформізм середини віку // Історія американської літератури ХХ століття. – К.: Довіра, 2002. – С. 138–143.
11. Задворна К.В. Особливості художнього простору в романі В. Голдінга “Володар мух” і оповіданні В. Підмогильного “Ваня” // Актуальні проблеми слов’янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство: Міжвуз. зб. наук. ст. – 2010. – Вип. ХХІІІ, ч. 4. – С. 139–143.
12. Затонський Дмитро. Ернест Хемінгуей – письменник і людина // Вікно в світ. – 2000. – № 6. – С. 6–26.
13. Калмикова С. У пошуках «зеленої палички» / утопія та її відродження у світовій літературі / С. Калмикова // Тижневик «ЗЛ». – 2000. – № 17.
14. Клековкін О. Brecht: Стратегеми / Ін-т проблем сучас. мистецтва України НАМ України. – К.: Арт Економі, 2015. – 96 с.
15. Копач Е. А. Хронотоп современной антиутопии // Мова і культура. Серія : філологія: зб. наук. праць / [гол. ред. Д. С. Бураго]. – К. : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2002 – Вип. 5, том 1. – С. 157–161.

16. Косошовський А. В. Життя – це гра?.. (Дж. Д. Селінджер «Над прірвою в житті») // Зарубіжна література. – 2000. – № 37. – С. 7–8.
17. Кузьменко В.І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навчальний посібник. – К.: Академія, 2012. – 432 с.
18. Кушнірова Т. В. Філософські мотиви як жанрова домінанта роману М. Булгакова "Майстер і Маргарита" // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер. : Філологія. Літературознавство. – 2012. – Т. 192, Вип. 180. – С. 82-85.
19. Маркелова С. П. Стилiстична роль та особливості авторського передтексту у п'єсах театру абсурду (на матеріалі п'єс С. Беккета та Г.Пінтера). – Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови. – Вип. 9. – Львів, 2001. – С. 9–41.
20. Митропольська Є. Філософія абсурду і театральна естетика ХХ століття: автореф. дис. канд. філософ. наук: 09.00.08 – К., 2006. – 20 с.
21. Ничко О.Я. Критична інтерпретація творчої спадщини Джона Стейнбека (американська, італійська, французька літературна критика і преса // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. – 2015. – № 18. – Т. 1. – С. 96-98.
22. Павличко С.Д. Філософські романи В.Голдінга // Література Англії ХХ ст.: Навч. посібник / О. Шахова та ін. – К., 2000. – С. 239-269.
23. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. – Х. : Вид-во НУА, 2016. – 264 с.
24. Сабат Г. У лабіринтах утопії та антиутопії / Галина Сабат. – Дрогобич : Коло, 2002. – 160 с
25. Скобельська О. І. Виклик над безоднею: роман Дж. Д. Селінджера «Над прірвою у житті») // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2004. – № 9. – С. 33–37.
26. Слоневська І. На межі художніх дискурсів: постмодерністські ознаки модерністського роману М. Булгакова "Майстер і Маргарита" // Філологічний дискурс. – 2015. – Вип. 1. – С. 57-61.
27. Стріха М. Дантіана на тлі портрета доби: Ілюстрування Данте // Зарубіжна література. – 2005. – № 38. – С. 9 – 11.
28. Таратута С.Л. Світ, що руйнує красу (деякі аспекти аналізу роману Дж. Д. Селінджера «Над прірвою у житті») // Зарубіжна література в школах України. – 2005. – № 7. – С.
29. Чайка О.М. Діти ХХ ст. в екстремальних обставинах (за романом В. Голдінга "Володар мух") // Актуальні проблеми слов'янської філології.

- Серія: Лінгвістика і літературознавство: Міжвуз. зб. наук. ст. – 2009. – Вип. XXI. – С. 406–412.
30. Франко І. Данте Аліг'єрі. Характеристика середніх віків. Життя поета і вибір з його поезій. Дантова друга любов // Зібр. тв.: У 50 т. – Т. 12. – К., 1978.
 31. Шалагінов Б. Відродження в Італії: (Загальне поняття Відродження. Франческо Петрарка. Джованні Боккаччо) // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2003. – № 6. – С. 41 – 46.
 32. Шалагінов Б. Німецька література Х – XVII ст. // Вікно в світ. – 1999. – № 1. – С. 8 – 22.
 33. Шкаруба Л., Шошура С. Середньовіччя: століття темряви чи світла? // Зарубіжна література. – 2006. – №7 – 10.
 34. Шмітт Ж.-К. Сенс жесту на середньовічному Заході. – Харків: ОКО, 2002. – 640 с.
 35. Борецький М. Доба європейського Відродження (Ренесанс). Ренесанс як духовний, світоглядний, культурний переворот // Тема. – 2002. – № 3. – С. 2 – 11.
 36. Борецький М. Мігель де Сервантес Сааведра // Тема. – 2002. – № 3. – С. 51 – 72.
 37. Босарчук Т. Мігель де Сервантес Сааведра // Все для вчителя. – 2008. – № 5. – С. 99 – 102.
 38. Качуровський І. // Генерика і архітектоніка. – К., 2005. – Кн. 1: Література європейського Середньовіччя.
 39. Кирилук З. Література середньовіччя: Посібн. для вчителя. – Харків: Вид-во «Ранок»; «Веста», 2003. – С. 91 - 97.
 40. Михайлов А. Французский рыцарский роман и вопросы типологии жанра в средневековой литературе. – М.: КомКнига, 2006. – 480 с.
 41. Сантагата М. Боріння в душі і перемога в сонеті: (Сонети Петрарки) // Зарубіжна література. – 2008. – №28. – С. 16 – 19.
 42. Свічкарьова І. Ідейно-художній аналіз сонетів № 61, 311 Ф. Петрарки // Зарубіжна література. – 2004. – № 2. – С. 5 – 6.
 43. Стріха М. Дантіана на тлі портрета доби: Ілюстрування Данте // Зарубіжна література. – 2005. – № 38. – С. 9 – 11.
 44. Франко І. Данте Аліг'єрі. Характеристика середніх віків. Життя поета і вибір з його поезій. Дантова друга любов // Зібр. тв.: У 50 т. – Т. 12. – К., 1978.
 45. Шалагінов Б. Відродження в Італії: (Загальне поняття Відродження. Франческо Петрарка. Джованні Боккаччо) // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2003. – № 6. – С. 41 – 46.
 46. Шалагінов Б. Німецька література Х – XVII ст. // Вікно в світ. – 1999. – № 1. – С. 8 – 22.
 47. Шкаруба Л., Шошура С. Середньовіччя: століття темряви чи світла? // Зарубіжна література. – 2006. – №7 – 10.

Інформаційні ресурси

1. Анджапаридзе Г. А. Печальный контрапункт светлого завтра. URL: http://www.lib.ru/INOFANT/NAKSLI/hucksley0_1.txt_with-big-pictures.html
2. Бібліотека українського центру. URL: <http://ukrcenter.com>
3. Васильєв Є.М. "Театр абсурду" та "театр парадоксу": проблеми термінології. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/8676/97/>
4. Вдовиченко Л. Еріх Марія Ремарк – творчість письменника. URL: <https://web.archive.org/web/20170219023131/http://www.zarlit.com/biography/remark.html>
5. Давиденко Г.Й. Томас Манн – майстер інтелектуального роману. URL: https://pidruchniki.com/18060203/literatura/filosofske_pidgruntya_tvorchosti_tomasa_manna
6. Девдюк І. В. Проблема трагізму буття у романі Е. Хемінгуея «Прощавай, зброе». URL: http://xn--e1aaajpcds8ay4h.com.ua/files/txt/scientific_conference_34/zbornik_Lodz_34_5-1.pdf
7. Дьєрдь Лукач. Франц Кафка чи Томас Манн? Авангардизм і критичний реалізм у сучасній буржуазній літературі. URL: <https://ypered.wordpress.com/2018/03/05/lukacs-kafka-mann/>
8. Електронна бібліотека «Джерело». URL: <http://ukrlib.com>
9. Затонський Д. Франц Кафка. Складна щирість. URL: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/746/169/27142/>
10. Іванько С. Джон Стейнбек. URL: <http://american-lit.niv.ru/american-lit/articles/ivanko-dzhon-stejnbek.htm>
11. Кафка Ф. Твори. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Kafka_Franz/
12. Лозинський В. Перетворення Кафки. URL: <https://krytyka.com/ua/articles/peretvorennya-kafky>
13. Маловічко Дар'я. Людина приречена на свободу. Жан-Поль Сартр та його філософія. URL: <https://artefact.org.ua/history/lyudina-prirechena-na-svobodu-zhan-pol-sartr-ta-yogo-filosofiya.html>
14. Махлин В.Л. О культурно-историческом контексте творчества Хемингуэя. URL: <https://md-eksperiment.org/post/20180511-o-kulturno-istoricheskom-kontekste-tvorchestva-hemingueya>
15. Назарець В. Біографія Бертольта Брехта URL: <https://javalibre.com.ua/java-book/author/bio/57>
16. Національна бібліотека України з віртуальною бібліографічною довідкою. URL: <http://chl.kiev.ua>

17. Рюс Жаклін. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки. — К., 1998. — С. 72-93.
18. Соколовский А. Ловушка для «агента Смиа». URL: <http://www.chaskor.ru/article/zhan-pol-satr-lovushka-dlya-agenta-smia-18036>
19. Спиваковский П. Кровь барона в «Мастере и Маргарите». Булгаковский роман как «антисоветское» произведение. URL: <https://www.pravmir.ru/krov-barona-v-mastere-i-margarite-lektsiya-pavla-spivakovskogo/>

